

§ 275

Remissvar avseende utredning kortare ledtider för elnätutbyggnad

Ärendenr 2023/977-1.3.1.5

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta remissvaret nedan som sitt eget och avge det som Luleå kommuns svar till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun har tagit del av remissen kortare ledtider för elnätutbyggnad – utveckla arbetssätt och parallella processer.

Energimarknadsinspektionen har tillsammans med Lantmäteriet och Länsstyrelserna fått i uppdrag av Klimat- och näringslivsdepartementet att utveckla och testa nya arbetssätt för en koordinerad process för de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet.

Energimarknadsinspektionen gör bedömningen att myndigheterna och nätägarna gemensamt kan korta ledtiderna med en tredjedel genom de åtgärder som identifierats i uppdraget. Tiden för nätutvecklingsprocessen är dock beroende av flera projektspecifika faktorer.

Energimarknadsinspektionen redovisar i utredningen direkt genomförbara åtgärder hos både nätägare och myndigheter. Exempel på åtgärder som riktar sig till nätägarna och kan ha en stor effekt på ledtiderna är tidig dialog med Försvarmakten och markägare, tidigt planera för naturvärdesinventeringar samt att tidigarelägga stolpprojektering. Detta kan innebära en tidsbesparing på sammanlagt flera år. Energimarknadsinspektionen konstaterar även att processen har sekventiella delar vilket försvårar samarbete och kunskapsutbyte mellan aktörer som involveras vid olika steg under processen. En betydande åtgärd som bedöms ha stor möjlighet till ledtidförkortning är att en såväl tidig som kontinuerlig dialog förs mellan nätägaren och berörda myndigheter. Energimarknadsinspektionen lämnar dessutom några förslag på författningsändringar och frågor som bör utredas vidare.

Luleå kommuns remissvar

Det pågår en samhällsomställning i Luleå och i hela norra Sverige. Nya och befintliga industrier utvecklar verksamheter och produkter för att minimera koldioxidbelastningen och beroendet av fossilbaserad energi.

Peter Larsson, regeringens särskilda samordnare för industrins gröns omställning, uppskattar att 100 000 personer behöver flytta till norra Sverige för att klara kompetensförsörjningen i regionen. För Luleå innebär det att vi ska bli 100 000 invånare och skapa 5 000 nya jobb till 2040. Samtidigt som vi ska nå vårt klimatmål om netto noll CO2. Det ställer krav på vår förmåga att möta samhällsomställningen och göra mer, snabbare men med samma resurser. Vi behöver granska våra prioriteringar och hitta nya arbetssätt.

Luleå kommun deltar sedan en tid i AGON (Accelererad Grön Omställning i Norrbotten) som är länsstyrelsens nätverk för myndigheter och andra aktörer med koppling till genomförandet av industrins gröna omställning i norra Sverige. Nätverket har öppnat dörren för tidig dialog mellan myndigheter, kommuner och andra aktörer i specifika frågor.

Tillgången till fossilfri el är en av förutsättningarna för industrins gröna omställning i Luleå och för hela samhällets omställning. Men både produktion och distribution av el behöver stärkas. Svenska kraftnät har beslutat att halvera tidplanen för utbyggnad av ny transmissionsledning från Letsi till Hällmyran. Som en del i det arbetet och med utgångspunkt från AGON har Luleå kommun deltagit vid flertalet dialogmöten med Svenska Kraftnät under framtagandet av utredningskorridor. Vi kan konstatera att tidig dialog har våra har bidragit till att en kraftigt kortad utredningstid för de tidiga skedena.

Utbyggnaden av infrastruktur är avgörande för industrins gröna omställning men för att lösa energifrågan här och nu måste vi pressa luften ur systemet och optimera elnätsutbyggnaden. Idag har vi ett arbetssätt som inte främjar hur vi nyttjar elnätet. Vi måste förbättra processen där vi maximerar samhällsnytta och minimerar samhällskostnader. El som resurs bör förvaltas så effektivt som möjligt. Luleå Energi har bjudit in industrin i Luleå och elnätsbolag till rundabordssamtal för att tillsammans få till en avgörande optimering av effektbehov, elnätsutbyggnad och användning av restenergier. Industrin har delat med sig av sina energibehov för att tillsammans med elnätsbolagen undersöka om det går att pressa luften ur systemet och optimera elnätsutbyggnaden, något som möjliggör för fler att ställa om.

Luleå kommun stödjer utredningens slutsatser om att tidig och kontinuerlig dialog samt parallellställning av vissa processer skapar förutsättningar för kortare ledtider.

Energimarknadsinspektionen föreslår att digital kunskapsplattform ska utvecklas för kunskapsutbyte och vidare lärande i syfte att skapa en resurseffektiv elnätsutbyggnad. Luleå kommuns erfarenheter av tidig dialog visar att möjligheten för effektiva processer delvis beror av möjligheten att dela kunskap och information, men främst på organisationens mognad och tillit inom den egna organisationen och till andra. Detta är något som måste Energi-marknadsinspektionen bör beakta i det fortsatta arbetet med kunskapsutbyte och vidare lärande.

Samhällsbyggnadsutskottet har 2023-09-25 § 7 föreslagit kommunstyrelsen besluta att anta remissvaret ovan som sitt eget.

Sammanträdet

Ordföranden ställer samhällsbyggnadsutskottets förslag under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Dialog:

Samhällsutvecklingsenheten har sammanställt remissvaret i dialog med Luleå Energi AB.

Beslutsunderlag

- Kortare ledtider för elnätsutbyggnad Energimarknadsinspektionen, KLF Hid: 2023.5455
- Kommunstabens förslag gällande remissvar avseende kortare ledtider för elnätsutbyggnad - utveckla arbetssätt och parallella processer, KLF Hid: 2023.6604
- Samhällsbyggnadsutskottets beslut 2023-069-25 § 7, KLF Hid: 2023.6781

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet